

Børnehuset Lille Ørholm

Virksomhedsplan Basis

INDHOLDSFORTEGNELSE

Velkommen	2
Værdigrundlag og mål for det pædagogiske arbejde	3
Menneskesyn og pædagogisk holdning	3
Overvejelser omkring udvikling / læring	4
Dokumentation	4
Evaluering	5

DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE I LILLE ØRHOLM

Barnets alsidige personlige udvikling	5
Sociale kompetencer	6
Sprog	7
Krop og bevægelse	8
Naturen og naturfænomener	9
Kulturelle udtryksformer og værdier	9
Legens betydning for børns udvikling	11

TRADITIONER I LILLE ØRHOLM

Fødselsdage	12
Legetøjsdag	12
Sommerfest	12
Storegruppe	12
Arbejdslørdag	13
Fastelavn	13
Påske	13
Mini OL	13
Jul	13

SAMARBEJDE I LILLE ØRHOLM

Personalesamarbejde	14
Forældresamarbejde	15
Bestyrelsesarbejde	16
Hverdagsprogram	17
Praktiske oplysninger	18

Velkommen

I BØRNEHUSET LILLE ØRHOLM

Denne virksomhedsplan er udarbejdet af personalet i Lille Ørholm i samarbejde med institutionens bestyrelse. Vi ser virksomhedsplanen dels som et arbejds- og styringsredskab til internt brug i Lille Ørholms bestyrelse og personalegruppe, dels som et redskab til synliggørelse, forståelse og debat hos forældrene.

Del 1, Basis, beskriver og forklarer vores menneskesyn, pædagogiske holdninger, udviklings- og læringsmål og traditioner, kort sagt er denne del Lille Ørholms fundament. Den skal naturligvis justeres med tiden, men bør betragtes som en nogenlunde fast retningslinje for arbejdet i Lille Ørholm.

Del 2, er en plan for årets fokusområder. Her beskriver vi, hvilke områder og emner vi vil fordybe os i og arbejde med i løbet af året. Denne plan indeholder mere specifikke mål og handleplaner for det pågældende år og vil derfor blive udskiftet fra år til år. De fokusområder, vi på et givet tidspunkt vælger at arbejde med, skal ses som en kvalitetsudvikling og integreres som en del af børnehavens basis, lige såvel som vi tilrettelægger indsatsområder og aktiviteter i respekt for de værdier og holdninger, som er beskrevet i Basis.

Det er for os at se en nødvendighed, at de pædagogiske læreplaner implementeres i institutionens mål, som en del af den daglige pædagogiske praksis. Derfor har vi indarbejdet temaerne fra læreplanerne i vores udviklings- og læringsmål, som en del af Basis, og hvis vi vælger at fokusere yderligere på et af emnerne, vil det specifikt fremgå af Del 2 for det pågældende år.

Virksomhedsplanen er ikke en fastlåst arbejdsbeskrivelse. Der skal hele tiden være plads til at stoppe op og vurdere anvendeligheden af de planlagte aktiviteter og evt. ændre dem i forhold til de opstillede mål.

Med ønsket om, at jeres barn og I som forældre får en god tid sammen med os i Lille Ørholm, byder vi jer nu indenfor i vores forunderlige og spændende univers.

VÆRDIGRUNDLAG OG MÅL FOR DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

I Lille Ørholm arbejder vi for:

- at Lille Ørholm er et rart, trygt og sjovt sted for børnene at være, for forældrene at bruge og for personalet at arbejde.

- at skabe en atmosfære med tryghed, omsorg og nærvær, hvor der altid er en voksen, når et barn har brug for det, og hvor barnet altid bliver mødt med respekt.

- at vi som tydelige og engagerede voksne drager omsorg for at udvikle det enkelte barn til, at det kan tage ansvar for sig selv såvel fysisk som psykisk.

- at skabe en kultur, der udvikler barnets evne til at omgås andre hensynsfuldt og socialt. Børnene skal gradvist lære at acceptere og forstå hinandens forskelligheder.

- at børnene udvikler selvtillid, selvværd og styrket jeg-identitet. De skal se, at det nytter at handle. De skal opleve socialt samvær som noget rart.

- at børnene skal lære at forholde sig kritisk til deres omverden. De skal lære at tænke over det, der sker, det, de oplever, samt det, de selv og andre gør eller siger. De skal lære at træffe enkle valg.

- at børnene lærer at give udtryk for deres følelser og at turde sige deres mening. De skal efterhånden lære at løse konflikter på egen hånd.

- at børnene udvikler deres fantasi og nysgerrighed. De skal have mulighed for og opbakning til at eksperimentere og udforske og få mod og lyst til at overskride nye grænser.

- at børnene skal udvikle nødvendige færdigheder og selvhjulpenhed. De skal opleve, at de kan, eller kan lære, mange ting selv, og opleve følelsen af, at det er dejligt og godt at kunne selv.

MENNESKESYN OG PÆDAGOGISK HOLDNING

Som menneske fødes vi ind i en social sammenhæng, hvor vi er afhængige af hinanden. Vi udvikler vores personlighed i et aktivt samspil med andre. Dette er en livslang proces. Vi påvirker vores omgivelser ved aktiv handlen, hvorpå omgivelserne igen påvirker os.

Derfor er ligeværdighed, dialog og respekt helt grundlæggende for den måde, vi møder børnene på.

Vi må tage udgangspunkt i det enkelte barn. Se barnet, hvor det er, møde det som ligeværdigt, selvom vores forudsætninger er forskellige.

Vi skal lære børnene at tage ansvar for sig selv og deres ønsker og behov, samtidig med at de skal lære at tage hensyn til andre og det at fungere i en helhed.

Vi skal give børnene mulighed for valg og indflydelse, hjælpe dem så de får positive erfaringer med samvær og aktiv handlen. Vi skal hjælpe børnene til at udvikle evnen til at sige til og fra.

En meget stor del af børns udvikling og læring sker gennem leg. Derfor prioriterer vi tid, rum og mulighed til at lege højt.

På denne måde giver vi børnene de bedste betingelser og forudsætninger for en optimal start på deres livslange læring.

OVERVEJELSER OMKRING UDVIKLING OG LÆRING

I Lille Ørholm ser vi det som vores fornemmeste opgave at sikre alle børn muligheden for optimal udvikling og læring. Det sker ved:

- At understøtte og udfordre alle børns læring.
- At sikre at også udsatte børn sikres stimulation og læring.
- At øge synligheden og dialog omkring dagtilbuddets arbejde.
- At skabe et internt arbejds- og erkendelsesredskab for personalet.
- At læringen også sker gennem spontane oplevelser og leg.
- At læring sker ved, at voksne skaber mulighed for fordybelse og erfaring.

Vi lægger stor vægt på at være opmærksomme på det enkelte barns udvikling, trivsel og behov. Vi betragter barnet som et helt menneske, som udvikler sig som en helhed. Dvs. at al aktivitet og samvær altid påvirker hele barnet.

Alligevel har vi inddelt denne helhed i de 6 områder, som de pædagogiske læreplaner tilskriver. Det har vi gjort for overskuelighedens skyld og for at tydeliggøre vores bevidste valg af aktiviteter, pædagogisk praksis, mål og metoder. Vi har således indarbejdet vores pædagogiske læreplaner i vores virksomhedsplan for at sikre og synliggøre, at vi tilgodeser barnets udvikling og læring. Dette arbejde er en fortløbende og igangværende proces, og derfor skal indholdet ikke ses som et færdigt resultat, men som et grundlag for vores pædagogiske arbejde, som løbende skal udvikles og evalueres.

Som tidligere nævnt vil enhver påvirkning påvirke hele barnet, og man kan derfor ikke stimulere et område alene, men vi kan prioritere områder af barnets udvikling på et givent tidspunkt, når eller hvis der er behov

for det. Derfor er det nødvendigt at kende normaludviklingen og hele tiden nøjagtigt vide, hvor barnet er i sin udvikling. Den pædagogiske aktivitet skal således tilgodes udviklingen af alle sider hos barnet, ligesom den pædagogiske praksis kræver en dagligdag for børn og voksne, som er varieret og giver mulighed for leg, oplevelser, valg og handling ud fra børnenes forudsætninger. Vi skal desuden stimulere barnets udvikling ved at stille relevante krav.

Det betyder, at vi har forskellige arbejds-metoder. I nogle aktiviteter arbejder vi stuevis, andre gange arbejder vi på tværs af stuerne, nogle gange aldersopdelt, nogle gange deler vi i drenge- og pige grupper. Ud over at vi på denne måde kan målrette aktiviteterne til børnenes udvikling, giver det også børnene mulighed for at lære børn og voksne på de andre stuer at kende.

I perioder arbejder vi i projekter, hvor vi går i dybden med specifikke temaer. Det kan være et indsatsområde, som vi går mere i dybden med, eller det kan være emner, som optager os lige nu

Dokumentation

Gennem forskellige former for dokumentation vil vi øge synligheden af og skabe mulighed for dialog om det pædagogiske arbejde. Dokumentationen kan have mange udtryk i form af f.eks. iagttagelser, fortællinger, fotos, udstillinger, nyhedsbreve, opslag og samtaler. Nogle gange dokumenterer de voksne alene, andre gange er børnene med i processen. Ofte giver vi en kort beskrivelse ved dagbog eller opslag på BørneLynet

Dokumentationen kan være rettet til forældre, børn, forvaltning eller personale. Den vil oftest være rettet mod processen, men produktet kan i nogle tilfælde være dokumentation i sig selv.

Evaluering

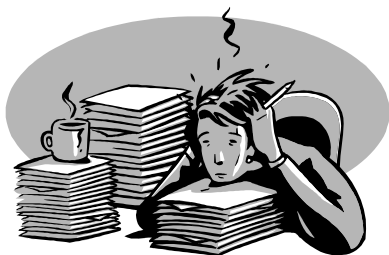
Når vi evaluerer, vil vi gøre det med to forskellige indgangsvinkler:

Procesevalueringer er løbende evalueringer, som gennemføres, hver gang vi har lavet et projekt eller har haft fokus på udvalgte aktiviteter.

Resultatevaluering er en evaluering, vi skal foretage sammen med bestyrelsen, og som evaluerer selve læreplanen, i forhold til hvad der gik som planlagt, og hvad der evt. viste sig ikke at fungere i praksis.

Begge former for evaluering ender med en refleksion over, hvorfor noget gik godt og noget ikke gik som forventet, hvad vi kan lære af det, og hvordan vi kommer videre i vores pædagogiske arbejde.

Måden hvorpå vi dokumenterer og evaluerer vil afhænge af aktiviteten og vil fremgå af de mål og planer, som vi beskriver for en specifik aktivitet

BARNETS ALSIDIGE PERSONLIGE UDVIKLING

- Barnet skal mærke, at det har betydning for andre mennesker.
- Barnet skal have mulighed for at være aktivt deltagende i sin hverdag, og vi skal give plads til barnets egne initiativer.
- Barnet skal have mulighed for at udvikle og blive styrket i sin selvfølelse.
- Barnet skal opleve at blive mødt som ligeværdig i forhold til andre.
- Barnet skal føle sig anerkendt, både for det, det gør, og som den, det er.

Selvfølelse. Børnene skal vide og erfare, at alle følelser er tilladt, men ikke alle reaktioner er tilladt. Det er i orden at blive endog meget vred, men det er ikke i orden f.eks. at slå, når man er vred.

Børnene skal lære at give udtryk for deres egne følelser. Det er vigtigt, at de voksne hjælper. Vi skal sige, hvad vi ser, f.eks. kan vi sige: "Du ser vred ud" eller "Bliver du ked af det?", og på den måde vise, at følelsen er tilladt, men også at vi tager barnet alvorligt.

Vi skal lære børnene at skelne mellem handling og person. Børn siger ofte til hinanden "Du er dum". Her skal vi forsøge at lære børnene forskellen på, om man er dum, eller om man **gør** noget dumt.

De voksne skal vise børnene, at vi kan lide dem, både med knus og kram og med nærvær, opmærksomhed og interesse. Vi skal følge op på de ting, som børnene fortæller os, og som er vigtige for dem, f.eks. huske at spørge om det var hyggeligt, at mormor hentede.

Vi skal rose børnene, når de gør noget godt, men vi skal i lige så høj grad værdsætte dem som dem, de er.

Kritik kan være på sin plads. Vi skal ikke falde i svime over en tegning, som barnet kommer med, hvis vi ved, at barnet i virkeligheden kan meget bedre. Det kan vi

sige til barnet, eller vi kan komme med forslag til f.eks. lidt flere farver.

Ligeværdighed. Det er vigtigt at lære børnene, at vi ikke er ens, men at vi er ligeværdige. Alle har ret til sin mening, og vi kan forskellige ting, fordi vi har forskellige forudsætninger. Der skal være plads til forskelligheder. Særegne træk skal fremhæves som noget positivt. Forskellige børn skal behandles forskelligt – for at skabe vilkår.

Det er vigtigt kun at give børnene reelle valgmuligheder. Hvis vi som voksne har besluttet, at barnet skal hjælpe med at vaske borde, skal vi ikke *spørge*, om barnet vil hjælpe, hvad så hvis barnet siger nej, så siger den voksne måske “Jamen, det skal du!” – altså havde barnet ikke et reelt valg.

Initiativ. Børnene skal mærke, at vi er åbne over for deres forslag og initiativer. Vi skal være i dialog med børnene, lytte og bakke op om deres ideer og forslag. Har de ideer og ønsker i deres leg, forsøger vi at bakke op og evt. hjælpe, hvis hulen ikke lige bliver, som de gerne vil.

Intellekt. I børnehvealderen er børnene meget videbegærlige, og de spørger meget. Det er vigtigt, at de voksne lytter, er opmærksomme på børnenes tanker og reagerer på dem. Børnene skal lære noget om årsag og virkning, hvordan tingene hænger sammen. De voksne skal stimulere ved at svare og forklare, men også ved at hjælpe på vej ved f.eks. at spørge barnet, hvad det selv synes, når barnet i øsende regnvejrs spørger, om man skal have regnbukser på. Børnene skal lære farver og former, begreber som op, ned, ved siden af, under, over, bagved osv. De skal lære at koncentrere sig, f.eks. i spil og ved at blive i en leg.

Vi stiller også voksende krav, når vi færdes i trafikken – stop ved brosten og kantsten, holde en makker i hånden, gå på en række osv.

SOCIALE KOMPETENCER

- Barnet skal udvikle kendskab til egne og andres forskellige følelser.
- Barnet skal lære at mærke egne og andres grænser.
- Barnet skal have mulighed for at samarbejde og bidrage til en gruppe.
- Barnet skal have mulighed for at skabe sociale relationer og indgå i et fællesskab med andre børn og voksne.
- Barnet skal lære at håndtere og løse konflikter.
- Barnet skal have mulighed for at danne venskaber.
- Barnet skal opleve værdierne af at være en del af en gruppe.

Børnene skal lære at tage hensyn til andre og lære at dele med andre. De skal blive bevidste om, at deres adfærd indvirker på og har betydning for andre. De skal lære at lytte til hinanden og respektere andres svar, grænser og følelser. Som voksne hjælper vi ofte børnene med at aflæse andre. F.eks. siger vi til børnene, at de skal kigge på og lytte til hinanden, for på den måde at skærpe opmærksomheden på andres følelser. Mange af disse processer sker ofte i børnenes leg.

Børnene finder ud af, med hvem, hvad og hvor de vil lege. Herigennem lærer de at mærke, hvad de har lyst til. De lærer at vælge, og de lærer, at man sommetider får et nej fra andre børn, og af og til siger man selv nej, hvilket også er noget, mange børn skal lære. Alle børn bliver, hvor svært det end lyder, afvist af og til, men det er aldrig noget, der får lov til at “udvikle sig”. De voksne respekterer også børnenes svar, men ofte går vi ind i det og spørger, hvordan det kan være, at et barn ikke må være med. På den måde får vi en snak om det, og ofte ender det med, at barnet alligevel godt må være med. I andre tilfælde kan de voksne hjælpe til ved at skabe konstel-

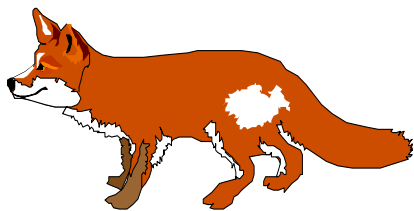
lationer, som kan fremme værdien af at kunne lege med flere forskellige.

Ved konfliktløsning hjælper vi børnene til at prøve at forstå, hvad der gik galt. Vi prøver sammen med børnene "at spole filmen tilbage", og ofte når børnene selv frem til at finde ud af, at det var, fordi den eller den ville bestemme, eller legen var dum, eller at de troede noget andet... Faktisk er børnene ret gode til selv at finde årsagen, hvis de får lidt hjælp, når konflikten er gået i hårdknude.

Børnene skal lære at hjælpe hinanden, f.eks. med at nå et spil, at holde en mindre kammerat i hånden, de skal lære, hvor man henter og finder ting.

Selvhjulpethed er en vigtig forudsætning for at være handleedygtig i en social sammenhæng, derfor er det en vigtig ting at lære. Man kommer aldrig ud at lege i frikvarteret i skolen, hvis man ikke kan snøre sit snørebånd eller tage tøj på. Så når man forlader børnehaven, skal man kunne disse ting, samt kunne tørre sig selv efter toiletbesøg.

Vi har ikke mange regler i børnehaven, men vi har omgangsformer. Vi taler pænt til hinanden, man må ikke slå, man lytter til hinanden, venter på hinanden, både på tur og f.eks. i spisegrupperne, man må ikke løbe og råbe højt indenfor. Helt almindelige omgangsformer, der gør, at vi alle kan være her, samt at her er trygt og rart at være.

Farvel, sagde ræven, og nu skal jeg betro dig en hemmelighed. Den er ganske ligetil:

**“Kun med hjertet kan man se rigtigt.
Det væsentlige er usynligt for øjet.”**

(Citat: Den lille Prins)

SPROG

- Barnet skal understøttes i sin sproglige udvikling gennem daglige aktiviteter.
- Barnet skal lære forskellige rim og remser.
- Barnet skal opleve, at der er tid og mulighed for at fortælle, og at der bliver lyttet.
- Barnet skal lære, at sproget har flere nuancer.
- Barnet skal have kendskab til kropssprog.
- Barnet skal kende begreber inden for former og farver.
- Barnet skal have mulighed for at lege med bogstaver og tal.

Sproget er det redskab, hvormed barnet forbinder sig til omverdenen. Det er et redskab til at danne sociale relationer og skabe forståelse. Derfor er det vigtigt, at de voksne har tid til at lytte, tid til at tale og tid til at være sammen med barnet.

På denne måde er samtale af afgørende betydning for udvikling af børns sprog og sprogforståelse.

Vi skal benævne tingene ved rette navn, og nuancere sproget. Vi skal gøre opmærksom på ords forskellige betydninger, f.eks. skål, som både er den genstand, som frugten bliver serveret i, men også er det, som vi siger til hinanden, når vi ved festlige lejligheder drikker saftvand.

I det danske sprog bruger vi også mange talemåder, som kan være svære at forstå, derfor skal vi sikre os, at børnene har forstået betydningen af det vi siger.

Vi opdeler ofte børnene i mindre grupper, så det enkelte barn kommer lettere til orde og får lidt ekstra opmærksomhed. Det er bl.a. derfor vi har spisegrupper.

Vi læser historier, spiller, synger sange, leger med ordene, laver fjerneord og siger rim og remser.

Vi kommunikerer og bruger sprogets forskellige nuancer og betoning for at synliggøre sprogets muligheder for at udtrykke følelser og stemninger, herunder indgår også brugen af mimik og kropssprog. Når børnene begynder at interessere sig for tal og bogstaver, understøtter vi deres nysgerrighed ved f.eks. små opgaver eller ved spil. Ligeledes bruger vi spil til at lære børnene om forskellige former og farver. Når børnene begynder i skole, skal de kunne skrive deres eget navn.

KROP OG BEVÆGELSE

- Barnet skal opleve glæden ved fysisk udfoldelse.
- Barnet skal opleve en hverdag med plads og rum til fysisk udfoldelse.
- Barnet skal have mulighed for at udvikle en god kropsbevidsthed.
- Barnet skal have mulighed for at udvikle en god motorik.
- Barnet skal have mulighed for stimulation af alle sanser.
- Barnet skal have mulighed for at bruge naturen til fysisk udfoldelse.

Det er et mål i sig selv, at et barn har gode motoriske kompetencer, dvs. at barnet har et godt grov- og finmotorisk funktionsniveau, en

god balance, en god kropsbevidsthed samt viden om kroppen.

Mennesket er skabt til at være i bevægelse, og børn har behov for mange og forskellige bevægelser, for derigennem at mestre kroppen. Tidligt i barnets liv – før sproget er fuldt udviklet – tilegner barnet sig en forståelse for og en viden om verden gennem kropslige processer. Det betyder, at børn opfatter og bearbejder informationer gennem kroppen, og disse informationer danner grundlag både for krops- og bevægelseserfaringer og erfaringer om omverdenen.

Ud over egenværdien kan krop og bevægelse også have en nytteværdi, dvs. en værdi, som ligger uden for selve aktiviteten. Børn med gode motoriske færdigheder har en højere social status og har lettere ved at danne sociale relationer. Endvidere ved vi, at der er en sammenhæng mellem motorik og sprog, så gennem fysisk udfoldelse, opstår der også mulighed for at forbedre sprog og kommunikation.

Derfor skal vi tilrettelægge en hverdag, hvor vi tilgodeser behovet for fysiske aktiviteter.

Motorik. Den motoriske udvikling er delt op i en grovmotorisk udvikling og en finmotorisk udvikling.

Den grovmotoriske udvikling. Børnene skal gennem leg, men også gennem mere voksenstyrede aktiviteter, have mulighed for at kravle, krybe, rulle, løbe, hoppe, cykle, balancere, gynges, gribe, kaste m.m. Derfor er det vigtigt at komme ud hver dag, enten på legepladsen eller f.eks. i skoven og naturen omkring os. Det er vigtigt at give børnene plads og tid til "store armbevægelser".

Den finmotoriske udvikling. Børnene skal klippe, klistre, tegne, male, lege med perler, tage tøj af og på m.m.

Sanser. Træning af sanserne er med til at udvikle en god kropsbevidsthed. Børnene skal bruge deres føle-, syns-, høre- og lugtesans, f.eks. når vi er på ture. Vi gør børnene opmærksomme på lyde, lugte, farver osv. Vi skal udvikle sanserne gennem kropskontakt, lege og spil.

Vi bruger skoven og naturen omkring os. Vi går ofte på kondistien, hvor børnene har mulighed for at balancere, klatre og løbe. Vi har i øjeblikket mulighed for at låne salen i Lundtoftehallen til rytmik og bevægelse inden døre. Vi benytter også legepladsen til planlagte aktiviteter som boldspil, sanglege m.m., med mindre grupper af børn. Desuden bruger vi gruppedagene til yderligere at målrette de motoriske aktiviteter til børnenes alder og udvikling.

NATUREN OG NATURFÆNOMENER

- Barnet skal opleve glæde ved at være i naturen.
- Barnet skal opnå kendskab til naturens mangfoldighed.
 - Dyreliv
 - Træer og planter
 - Frugter og bær
 - Insekter
- Barnet skal kende årstiderne og deres kendetegn.
- Barnet skal opnå kendskab til naturfænomener.
- Barnet skal opleve, at det er spændende og inspirerende at undersøge ting i naturen.
- Barnet skal lære at tage vare på og færdes i naturen.

For at opnå glæde ved og kendskab til naturen, skal vi give børnene mulighed for mange og forskellige oplevelser og erfaringer i og med naturen. Dette skal ske dels gennem planlagte aktiviteter, dels ved at vi giver

børnene plads til at lege i naturen samt mulighed for på egen hånd at udforske og gå på opdagelse.

På denne måde, kan vi medvirke til at danne grundlag for nysgerrighed, undren og forståelse for dem selv og deres omverden. Desuden vil vi, gennem måden vi færdes og agerer i naturen på, være med til at udvikle respekt for naturen og miljøet. Vi skal skærpe børnenes opmærksomhed på mangfoldigheden i naturen. Dette gælder både forskellige naturområder samt dyreliv og årstiderne.

Vi skal tage på ture til skov, strand og sø og vise vores egen glæde ved at færdes på disse steder. Vi skal foregå som gode eksempler og lære børnene at færdes i naturen; vi samler affald ind efter madpakker, vi passer på tingene og knækker f.eks. ikke grene af træer og buske, vi kigger på dyrene, men vi gør dem ikke fortræd.

Vi vil tale om og se på de forskellige dyr, fugle og fisk, hvor og hvordan de lever. Vi har bøger og bruger ”bestemmelsesduge” til at identificere dyr og insekter, vi finder. Børnene skal opnå kendskab til de forskellige årstider, bl.a. ved at se på naturens skiftende udseende, f.eks. i skoven og på vores egen legeplads. Børnene skal kende til naturfænomener i deres hverdag. Vi skal f.eks. ud og mærke blæsten rive i håret og tale om, at glidebanen på legepladsen er vand, der er frosset til is.

KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

- Barnet skal have adgang til forskellige materialer til brug for deres kreativitet.
- Barnet skal have mulighed for at være skabende gennem sang, musik og teater.

- Barnet skal støttes i lysten og glæden ved at udtrykke sig kreativt.
- Barnet skal udvikle kendskab til højtider og børnehusets traditioner (se nedenfor).
- Barnet skal præsenteres for andres kunstneriske udtryksformer.
- Barnet skal lære om kulturelle forskelligheder og derigennem respekten for alle mennesker.

For at gøre ovenstående brugbart i hverdagen med børn, vælger vi at se på emnet på to måder. Den ene er den kunstneriske og kreative indfaldsvinkel, og den anden vinkel er betydningen af de kulturelle værdier og normer, som vi og børnene møder i dag.

Kunstnerisk og kreativt. Gennem børnenes oplevelser af kunst og kreativitet får de inspiration til at lege og eksperimentere med de udtryksformer, de møder. Vi skal derfor dels give børnene oplevelser med egen samt andres kunst og kreativitet, dels give dem rum og tid til at kunne udleve disse oplevelser.

Vi skal præsentere forskellige materialer for børnene. Farver, maling, papir, karton, blade, lim, perler m.m. samt forskellige anvendelsesmuligheder.

Børnene skal udvikle deres fantasi samt evnen til at udtrykke sig, ikke blot verbalt, men også gennem sang, musik, tegning, rytmik og bevægelse. Vi vil tage på udstillinger, og se på andres kunst. Vi vil tale om forskellige udtryksformer og materialer og læse bøger i forhold til emnet.

Kulturelle værdier og normer. I børnehuset har vi børn med forskellig kulturel baggrund, som kan komme til udtryk f.eks. i forbindelse med højtider, spisevaner, sprog, levevis og kulturelle værdier. Denne mangfoldighed skaber nogle naturlige situationer, hvor vi taler om og lytter til hinandens liv og livsformer og opnår en forståelse og viden om forskellige livsformer, værdier og traditioner.

Børn i dag møder mange forskellige kulturer og værdier. Ved at lære børn om disse forskelligheder er vi med til at danne et grundlag for barnets forståelse af, at verden er mangfoldig, samt respekt og tolerance for hinandens forskelligheder.

LEGENS BETYDNING FOR BØRNS UDVIKLING

Hvorfor er det så vigtigt, at børn leger?

Vi har som voksne ofte svært ved at se og forstå de følelser, der opstår gennem legen, og i manges øjne er det at lege ”bare noget, børn gør”.

Den egentlige leg, hvor barnet leger *sammen med* i stedet for at *lege alene* eller *lege ved siden af*, starter, når barnet begynder at imitere de voksne (ca. 2-3 år). Barnet begynder at opfatte sig selv som et selvstændigt individ og ønsker at handle som den voksne. Efterhånden som barnet får et sprog og bliver i stand til at danne hukommelsesbilleder og forestillinger, bliver rollelegen dominerende. Gennem denne styrkes fantasi og forestillingsevne, som danner grundlag for den senere abstrakte tænkning, som igen er vigtig for indlæring senere hen.

I 6-7 års alderen bliver regellegene de dominerende. Barnet bliver mere kollektivt. Det får større social forståelse og er i stand til at se sig selv som en del af en gruppe, der kan påvirke/påvirkes begge veje.

Legen er den aktivitet, der har den største kvalitative betydning for barnets udvikling. Gennem legen bearbejder og tilegner barnet sig omverdenen, bearbejder konflikter samt gennemgår følelsesmæssige, psykiske, motoriske og sociale processer, der danner grundlag for udviklingen.

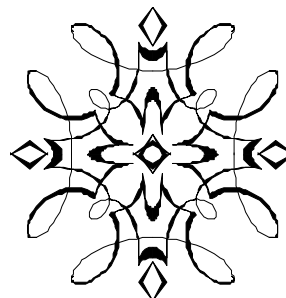
Derfor er det vigtigt, at vi voksne forstår børns leg og accepterer den som en udviklingsperiode, hvor børnene lærer sig selv og egne grænser at kende, og hvor de danner fundamentet for bl.a. selvstændighed, fantasi, kreativitet og konfliktløsning.

Derfor er det vigtigt at prioritere leg højt. Leg skal indgå som en pædagogisk holdning og

ikke som et udtryk for mangel på samme. Vi skal respektere børnene **i** og **for** deres leg, og vi skal tilrettelægge en pædagogisk praksis med tid, plads og mulighed, så legen kan blomstre.

Konkret betyder det, at vi ikke tilrettelægger aktiviteter for børnene hele dagen. Det betyder også, at børnene kan lege i hele huset både inde og ude. Vi bruger legepladsen som et ekstra rum, hvor 4-6 børn kan være ude at lege. Vi har ingen faste regler om, hvem der må være på legepladsen, men det sker, som så meget andet, efter personalets vurdering.

Grundlæggende mener vi, at barnet gennem legen bearbejder – og dermed opnår en erkendelse af – omverdenen, og de følelser dennes påvirkning vækker. Leg er en fundamental eksperimenteren med livet, hvor barnet får afprøvet sig selv og sine grænser.

BØRN LEGER IKKE FOR AT BLIVE VOKSNE ...

DE BLIVER VOKSNE FORDI DE LEGER.

TRADITIONER I LILLE ØRHOLM

Traditioner er en del af vores måde at leve på – en del af vores kultur. Mennesket har altid skabt traditioner, og vi har gennem årene her i børnehuset skabt nogle traditioner for, hvad vi laver omkring højtiderne (jul og påske), men også nogle årligt tilbagevendende begivenheder, som er “vores egen måde” at gøre tingene på.

Traditioner er vi selv med til at skabe, og de må aldrig blot blive en vane. Vi lægger vægt på, at traditionernes gennemførelse er et fælles projekt, og at der altid vil være et pædagogisk forløb (forberedelse) knyttet til den enkelte tradition, og at det er denne proces, der er vigtigst.

På nuværende tidspunkt har vi følgende traditioner:

FØDSELSDAGE

Når et barn (eller personale) har fødselsdag, sætter vi flag uden for døren, så alle kan se, at vi har en fødselsdag i huset. Sammen med en voksen er fødselsdagsbarnet med til at hejse det store flag på legepladsen.

Forældrene kan vælge enten at invitere hele stuen hjem eller at holde fødselsdagen i børnehuset. Hvis fødselsdagen holdes i børnehuset, aftaler forældrene med stuens personale hvordan fødselsdagen skal forløbe. Det kan f.eks. være i forbindelse med frokost eller frugt.

Vi synger fødselsdagssang, råber hurra, og barnet får en lille gave fra stuen.

LEGETØJSDAG

Børnene kan godt lide at vise og fortælle om det legetøj, de har hjemme. Derfor har vi en

legetøjsdag hver fredag, hvor børnene kan medbringe noget, de gerne vil vise eller lege med i institutionen.

På denne måde tilgodeses dette behov hos børnene, men samtidig siger vi, at det ikke skal være hver dag, fordi vi gerne vil støtte, at børnene finder værdier i *hinanden* som legeskammerater og undgå situationer, hvor det bliver mere vigtigt, hvad du *har med*, end at *det er dig*, der kommer ind på stuen. Kort sagt at undgå, at legetøjet bliver vigtigere end barnet.

Vi har ikke nogen regel om, hvilket og hvor meget legetøj børnene tager med, men vi beder forældrene om at være med til at vurdere om det, de tager med, er inden for rimelighedens grænser. Vi kan ikke tage ansvar for eventuelt ødelagt eller bortkommet legetøj, og vi går ikke ind i diskussioner om, hvorvidt børnene må have legetøjet med på legepladsen. Derfor må I som forældre tage ansvaret for, hvad jeres børn får lov til at tage med

SOMMERFEST

Børnehusets bestyrelse arrangerer hvert år en sommerfest i institutionen. Den holdes en fredag, og der bliver arrangeret lidt underholdning og forskellige aktiviteter for børn og voksne på børnehavens legeplads.

Desuden arrangeres der fællesspisning i en eller anden form.

STOREGRUPPEN

Storebørnsgruppen er for de børn, der (som retningslinje) er fyldt 5 år inden d.31.12. året inden skolestart. Ud over årets aktiviteter, har vi to traditioner for denne gruppe.

Forårets cykeltur, hvor alle er på cykeltur i skoven omkring Raadvad, kræver, at barnet er sikker på sin cykel, kan bremse osv., så det er samtidig en opfordring til forældrene om at træne med deres barn inden turen.

En anden vigtig tradition for gruppen er afslutningsfesten. Storegruppen er sammen hele dagen i en aktivitet og slutter dagen i institutionen med fællesspisning, hygge m.m.

ARBEJDSDAG

Nogle år planlægger bestyrelsen i samarbejde med personalet en arbejdsdag i børnehuset. Personale og forældre kan ønske forbedringer på især legepladsen, og personalet sørger for indkøb af materialer samt lidt forplejning til arbejdsdsholdet.

FASTELAVN

Alle børn får et tomt fastelavnsris, og i tiden op til fastelavn klipper vi pynt til risene. Børnene får riset med hjem til fastelavn. Fastelavns-mandag er børnene klædt ud hjemmefra, og vi slår katten af tønden, synger fastelavns-sangen, taler om vores udklædning, spiser fastelavns-boller m.m.

PÅSKE

Vi klipper påskepynt, sår karse m.m. Lige op til påske holder vi en påskefrokost for alle børn.

MINI-OL

Når sommeren er over os, afholder vi OL på boldbanen i Lundtofte Boldklub. Der er tilrettelagt forskellige "stationer", hvor børnene skal udøve en eller anden form for motorisk aktivitet. Børnene er inddelt i grupper med en voksen, og man kan selv bestemme, om man vil blive ved en station i lang tid, eller om man evt. vil springe den over. Til allersidst får alle deltagere en medalje.

JUL

Fra 1. december står alt i julens tegn. Alle stuer har deres egne traditioner omkring julekalender, samling, juletræ, drillenisser osv. Så der må I spørge på stuen om præcis deres traditioner.

Der er også ting, der er fælles for huset. Vi har et juletræ sammen udenfor, og vi har et i fællesrummet.

Den 13.december, eller en hverdag tæt på, holder vi Luciadag i børnehaven. Dvs. at de store børn går i Lucia-optog på alle stuerne, og synger for os. Dette foregår om morgenen, så børnehuset inviterer på morgenmad for alle børn og forældre.

Børnehavebørnene deltager i julegudstjeneste i Lundtofte Kirke..

Lige før jul holder vi julefest med alle børn. Vi danser alle sammen om juletræet i fællesrummet, og til frokost er der risengrød i lange baner.

Vi har ønsker og intentioner om, at selv om julen er en travl tid, så må den ikke blive mere travl, end at den også er og skal være en hyggelig og rar måned.

PERSONALESAMARBEJDE

Personalesamarbejde er, når flere personer arbejder sammen for at løse fælles opgaver med fælles mål.

- Personalet skal være engageret og føle ansvar for virksomhedsplanens mål.
- Personalet skal udvikle en dialog og tillid, så vi i fællesskab kan diskutere os frem til, hvad der er bedst for børn, forældre og personale. Vi skal som personalegruppe stille krav til hinanden og drage nytte af hinandens viden og færdigheder.
- Personalet skal kende og kunne acceptere hinanden og kunne håndtere forskelle. Alle skal føle sig som en del af et fællesskab og føle sig set og værdifulde.

I personalegruppen er vi forskellige og har forskellige ressourcer, hvilket vi forsøger at tilgodese allerede ved ansættelser.

Som personalegruppe har vi et stadigt behov for udvikling og videreuddannelse inden for vores fag. Vi arbejder løbende med kompetenceudvikling, både for den samlede gruppe og den enkelte medarbejder. Kursusmidlerne er få, men vi benytter os af de tilbud, vi kan, ligesom vi holder os orienterede gennem litteratur, foredrag osv.

En gang om året gennemføres medarbejder-samtaler. Hver måned holder vi personale-møde. En gang om året holder vi personale-dage, hvor vi evaluerer, drøfter pædagogiske temaer, planlægger, snakker børn osv.

HVEM ARBEJDER VI SAMMEN MED

Børnehuset er en del af HLL-netværket bestående af følgende Børnehuse: Bulderby, Carlshøj, Eremitagen, Rævehøjen, Stoppestedet og Vandpytten. (se punktet Kontrakt for HLL-Netværket på hjemmesiden)

Børnehuset har i øjeblikket følgende eksterne samarbejdspartnere:

Talepædagogen kommer i børnehaven efter aftale mellem personalet og forældre.

Vi holder møder med den pædagogiske konsulent efter behov.

Vi har mulighed for at kontakte sundhedsplejerske og psykolog til generelle problemstillinger eller i samarbejde med forældrene til et enkelt barn.

Vi har ofte kontakt med pladsanvisningen.

Vuggestuer, dagplejere, skolefritidsordninger og skoler, der har haft eller skal have børn fra Lille Ørholm.

Ledergruppen for ledere i Lyngby-Taarbæk Kommune (LTK).

Souschefgruppen og basisgruppen for souschefer i LTK.

CUP (center for undervisning og pædagogik), personale- og økonomiafdelingen i LTK, CEA (center for areal og ejendomme)

De faglige organisationer; Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL) og Pædagogisk Medhjælper Forbund (PMF).

FORÆLDRESAMARBEJDE

I Lille Ørholm skal forældre opleve åbenhed, tillid og imødekommenhed fra personalets side. Vi ønsker en åben dialog med jer, så vi i fællesskab får skabt en rar atmosfære med gensidig tillid, som er afgørende for jeres

barns trivsel i børnehuset. Det kræver engagement fra os – og fra jer.

Vi forsøger gennem den daglige kontakt at tale med jer om jeres barn, da denne kontakt er grundlaget for tillid. Selvom vi prioriterer denne kontakt højt, kan det i den travle hverdag af og til være svært at nå at tale ordentligt sammen. Der kan være informationer, som I ønsker at give eller få (eller omvendt), som er umulige at tale om i garderoben, så derfor kan I til enhver tid bede personalet afsætte tid til en mere dybtgående snak.

I hverdagen er det vigtigt, at I også selv holder jer orienteret, dels ved tavlerne på stuen, men også ved at give jer tid til at læse diverse opslag på fællestavlerne.

En gang om året tilbyder vi jer en samtale om jeres barn. Om nye børn, når de har været i institutionen to-tre måneder, og derefter bliver alle i løbet af året inviteret til en samtale med personalet på stuen. Her taler vi om, hvordan barnet har det, hvem det leger med, og hvordan det trives, men vi forventer også, at I kommer med det, I har af spørgsmål, bekymring, ris/ros m.m.

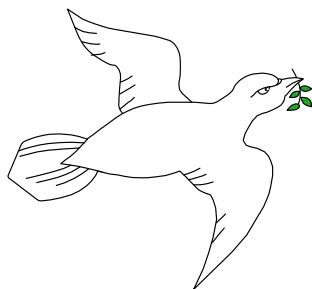
Det er vigtigt, at forældre og personale har et rimeligt kendskab til hinandens opdragelsesværdier og -praksis. Vi skal sammen opbygge en tryghed, der indeholder en gensidig respekt og et fælles ønske om at fremme og tilgodese børnenes trivsel i hverdagen.

Jo mere aktive forældrene er, jo bedre kan samarbejdet blive.

Forventninger og ansvar er ofte nøgleord i samarbejdet med forældre, derfor er det vigtigt at få synliggjort og så vidt det er muligt afklaret, hvilke forventninger vi har til hinanden, og hvilke ansvarsområder der er vores, og hvilke der er jeres som forældre. Hvem har ansvaret for de enkelte udviklingsområder hos barnet, hvem skal lære barnet at snøre sine sko, at pudse næse, at kende farverne? Hvilket ansvar har vi som institution, der skal tilgode-

se hele børnegruppen, og hvilket ansvar har I som forældre for jeres eget barns udvikling. Vi har forskellige mål med vores arbejde, som vi allerede har beskrevet, men det er jeres påvirkning og opdragelse, der altid vil – og skal – veje tungest. Derfor er dialog, tryghed og samarbejde nøgleord i vores forhold til jer som forældre, for forældre er eksperter i viden om deres eget barn, og pædagoger er eksperter i almen viden om børn.

I maj/juni holder vi forældremøde og generalforsamling. På dette møde har vi valg til bestyrelsen.

BØRNEHUSETS BESTYRELSE

Bestyrelsen for børnehuset Lille Ørholm består af 7 medlemmer: 5 forældrerepræsentanter og 2 personalerepræsentanter. Desuden vælges 2 forældresuppleanter og 1 medarbejdersuppleant.. Forældre og suppleanter vælges af forældrene på en generalforsamling, der afholdes hvert år i oktober/november og personalemedlemmerne vælges af personalet. Alle forældre kan stille op til valg – dog kan kun én forælder pr. familie sidde i bestyrelsen i en given valgperiode.

På det første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen konstituerer bestyrelsen sig med

en formand og en næstformand. Desuden vælges en repræsentant til netværksrådet. Formanden er ansvarlig for at indkalde til bestyrelsesmøder samt for at orientere om indkommet post til bestyrelsen. Øvrige bestyrelsesopgaver uddelegeres hen ad vejen.

Der holdes ca. seks-otte bestyrelsesmøder årligt. I møderne deltager såvel bestyrelsesmedlemmer, suppleanter samt børnehusets leder.

Der skrives referat af hvert bestyrelsesmøde. Det deles ud til alle forældre.

MÅL FOR BESTYRELSESARBEJDET

- Indkalde til og afholde generalforsamling med valg af bestyrelse.
- Følge med i, reflektere over og forholde sig til dagligdagen i børnehuset samt børnehusets ve og vel.
- Indgå i dialog med personalet om de pædagogiske principper for arbejdet i børnehuset.
- Drøfte og evaluere virksomhedsplanen.
- Drøfte og evaluere de pædagogiske læreplaner.
- Stå til rådighed for henvendelser fra øvrige forældre, der ønsker at tale med et bestyrelsesmedlem.
- Stå for ansøgninger om ekstrabevillinger.
- Informere forældregruppen om bestyrelsesarbejdet via skriftlige referater af bestyrelsesmøderne.
- Blive orienteret om og evt. inddraget i ansættelser.
- Arrangere forældreaktiviteter.

⇒ ⇒ ⇒ ⇒ ⇒ ⇒ ⇒ ⇒ ⇒ ⇒ ⇒ ⇒ ⇒ ⇒

HVERDAGSPROGRAM

7.00 – 8.00

Vi åbner i fællesrummet. Der er mulighed for at få morgenmad. Ved 8-tiden går børnene til deres egne stuer.

9.00

Vuggestuebørnene spiser frugt og holder morgensamling.

9.30 – 11.30

Vi har forskellige aktiviteter inde eller ude, i forhold til temaerne i de pædagogiske læreplaner f.eks.:

- Kreative aktiviteter som male, klippe, tegne – farver og former og andre værkstedsaktiviteter.
- Dialogisk læsning og spil på stuerne ud fra børnegruppen.
- I perioder er der rytmik en gang om ugen på tværs af stuerne.
- Inden frokost holder børnehavegrupperne samling med fokus på rim og remse, sange og dialog om forskellige emner.
- Én gang om ugen er alle børnene opdelt i grupper efter alder. Det er oftest en turdag og ellers bliver der arbejdet med temaer fra de pædagogiske læreplaner

Ca. 11.30

Børnene spiser på egne stuer (om sommeren ude), og herefter er der mulighed for, at de mindste sover til middag, og resten er på legepladsen. Alle børn er ude hver dag, med mindre vejret er helt håbløst.

14.00

Børnene spiser deres medbragte frugt.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Hvert barn har en garderobeplads og evt. en skuffe på stuen. Hjælp barnet med at holde orden disse steder, og tag de færdige ting med hjem. Hav altid et sæt skiftetøj i garderoben.

Vi er ude hver dag, så barnet bør altid have **regntøj + gummistøvler med navn** liggende i sin garderobe.

Husk navn i hjemmesko, tøj og madkasser/ madpakker. Det kan godt være, at børnene kender deres egne ting, men hvis de voksne skal pakke madpakker til en tur eller rydde op, er det en helt umulig opgave at kende forskel.

Børnehaven er lukket Grundlovsdag, på helligdage samt den 24. dec. og den 31. dec. Desuden kan bestyrelsen vedtage op til 5 lukkedage om året, ud fra givne retningslinjer. Disse lukkedage vil I blive informeret om med min.3 måneders varsel.

Hvis I holder en fridag med jeres barn, er det vigtigt, at I giver os besked, så vi ikke venter forgæves på et barn.

Hvis jeres barn er sygt, vil vi gerne vide det. Syge børn må ikke modtages i institutionen. Er der tale om smitsom sygdom, orienterer vi ved opslag, så andre forældre er forberedte, hvis deres egne børn bliver syge.

